

Vlaamse
overheid

JOUW GEMEENTESCAN SAMENVATTENDE TABELLEN

Tongeren

Benchmark Vlaams Gewest

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

GEMEENTE-
STADSMONITOR

Vlaamse
overheid

Gemeente-Stadsmonitor

Jouw gemeentescan
Samenvattende tabellen

Tongeren

Benchmark Vlaams Gewest

Gemeente-Stadsmonitor
Jouw gemeentescan
Samenvattende tabellen
Tongeren
Benchmark Vlaams Gewest

Laatste update
17 oktober 2023

Samenstelling
Jef Smulders en Ann Vanderhasselt
Agentschap Binnenlands Bestuur

In samenwerking met
Statistiek Vlaanderen

Eindredactie
Hilde Schelfaut en Jef Smulders

Contact
gemeente-stadsmonitor@vlaanderen.be

Website
<https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be>

Verantwoordelijke uitgever
Jeroen Windey
Administrateur-generaal
Agentschap Binnenlands Bestuur
Havenlaan 88, bus 70
1000 Brussel

Voorwoord

Het Agentschap Binnenlands Bestuur is afgelopen jaren aan de slag gegaan met de kennis en informatie die het vanuit haar kerntaken in huis heeft. Sprekende voorbeelden van data- en informatieplatformen die ABB ontwikkelt, zijn de [BBC-profielen](#), [Lokale Besluiten als geLinkte Open Data \(LBL0D\)](#), de [Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor \(LIIM\)](#) én de [Gemeente-Stadsmonitor](#).

De Gemeente-Stadsmonitor groeide op vijf jaar tijd uit van de Stadsmonitor tot een overkoepelend data- en kennisplatform voor elk lokaal bestuur. Met enige trots stellen we u de nieuwe Gemeente-Stadsmonitor 2021 voor, die meer dan 300 indicatoren uit registerdatabanken combineert met meer dan 100 indicatoren uit de burgerbevraging.

De combinatie van register- en surveyindicatoren vormt een unieke bron voor lokale besturen. De set dekt heel Vlaanderen af en benchmarking naar keuze is mogelijk. Bovendien zijn de indicatoren uit de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor en het Cijferboek Vlaamse Rand opgenomen in het dataportaal, zodat de gebruiker alle lokale data op één nieuw online data-kennisplatform kan raadplegen.

Met verschillende producten op maat willen we lokale besturen en iedereen die met de cijfers aan de slag wil gaan, ondersteunen. Dat moet er concreet toe leiden dat elke gemeente met een druk op de knop een rapport kan downloaden of zelf een eigen indicatorenset kan samenstellen.

In dit rapport 'Jouw gemeentescan – Samenvattende tabellen' geven we een overzicht van bijna 200 relevante omgevingsindicatoren. Deze samenvatting werpt zo een eerste blik op jouw gemeente. Daarnaast kan je ook het uitgebreide rapport 'Jouw gemeentescan' met grafieken en kaarten raadplegen voor meer details.

Dank aan de collega's van Statistiek Vlaanderen, die als vertrouwenspartij optraden in de burgerbevraging en die instaan voor de aanlevering van een deel van de registerstatistieken.

Samen gaan we voor sterker datagedreven besturen!

We wensen je veel leesplezier,

Jeroen Windey

Administrateur-generaal
Agentschap Binnenlands Bestuur

Inleiding

Hoe is het gesteld met beleidsthema's zoals wonen, veiligheid en mobiliteit? Welke financiële middelen zetten lokale besturen in voor hun werking? Hoe tevreden zijn de inwoners over de voorzieningen in hun gemeente of stad?

Het rapport 'Jouw gemeentescan – Samenvattende tabellen' geeft een overzicht van 178 kern-indicatoren, verspreid over 13 beleidsrelevante thema's. Naast jouw gemeente wordt 'Vlaams Gewest' opgenomen als benchmark. Deze samenvatting werpt zo een eerste snelle blik op jouw gemeente.

Je vindt in dit rapport zowel indicatoren uit de burgerbevraging Gemeente-Stadsmonitor als indicatoren afkomstig uit geregistreerde databanken.

In 2020 organiseerde het Agentschap Binnenlands Bestuur in samenwerking met Statistiek Vlaanderen de bevraging Gemeente-Stadsmonitor. De Stadsmonitor richt zich op de dertien centrumsteden en werd in 2020 voor de zevende keer uitgevoerd. De Gemeentemonitor richt zich op de 287 andere Vlaamse gemeenten en steden (vóór de fusies van 1 januari 2019 nog 295 gemeenten) en werd in 2020 voor de tweede keer georganiseerd. Beide bevragingen werden voor deze editie van de Gemeente-Stadsmonitor maximaal op elkaar afgestemd. Bijgevolg hebben we een groot aantal survey-indicatoren voor elke Vlaamse gemeente. In dit rapport tonen we voor de indicatoren uit de burgerbevraging steeds de data van 2020. Meer informatie over de burgerbevraging vind je op gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be.

Naast de survey-indicatoren bevat de Gemeente-Stadsmonitor ook indicatoren uit geregistreerde databanken. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om indicatoren uit databanken van andere (Vlaamse en federale) overheidsinstanties. Voor een groot aantal indicatoren werken we samen met Statistiek Vlaanderen voor de aanlevering van de data. In de samenvattende tabellen geven we voor deze indicatoren telkens de data weer voor het laatst beschikbare jaar. Let wel: het laatst beschikbare jaar is niet altijd het huidige jaar. De bronleverancier bepaalt wanneer een jaarcijfer gepubliceerd wordt. Van zodra dit beschikbaar is, gaan wij aan de slag om het mee op te nemen in dit rapport. Meer info per indicator vind je in onze publicatiekalender op gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be. Je kan ook het uitgebreide rapport 'Jouw gemeentescan' raadplegen voor meer duiding.

Dit rapport 'Jouw gemeentescan – Samenvattende tabellen' zal net als de online toepassing regelmatig bijgewerkt worden om helemaal up-to-date te blijven. Wil je voor de gepresenteerde indicatoren meer data raadplegen? Download dan het uitgebreide rapport 'Jouw gemeentescan'. Hierin nemen we grafieken en kaarten op die dieper ingaan op de cijfers. Daarnaast zijn er nog heel wat meer cijfers raadpleegbaar. Wil je graag een zicht op de interne organisatie van jouw bestuur? Of wil je graag een rapport op maat samenstellen en jouw gemeente vergelijken met je buurgemeenten of met vergelijkbare gemeenten? De interactieve toepassing kan je raadplegen via gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be.

Hilde Schelfaut en Jef Smulders - Eindredactie

Armoede

Hoeveel inwoners in Tongeren hebben een inkomen onder de kritische grens? Hoeveel inwoners ervaren betalingsmoeilijkheden? Hoeveel kinderen lopen risico op onderwijskansarmoede?

Armoede is de uitsluiting op verschillende levensdomeinen: inkomen, arbeid, wonen, energie, onderwijs, gezondheidszorg, vrije tijd, enzovoort. Armoede is multidimensionaal en is meer dan een te krap inkomen.

Onderstaande indicatoren gaan allereerst over het aantal inwoners met een zwakkere financiële positie en over het aandeel inwoners met betalingsmoeilijkheden. Andere indicatoren beschrijven de gezinssituatie en het risico op kansarmoede bij gezinnen, kinderen en jongeren. Inzicht in deze tendensen kan het debat over het (lokale) armoedebeleid verder onderbouwen. In een leefbare en duurzame gemeente of stad krijgen kansarme inwoners kansen om zich te ontplooiën, een menswaardig leven te leiden en maatschappelijk te participeren.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Inkomen		
Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner	19.991 euro	21.154 euro
Inwoners met een verhoogd armoederisico		
Inwoners met fiscaal inkomen beneden kritische grens		
- individuele aangiften	14,7%	16,8%
- gemeenschappelijke aangiften	4,1%	4,1%
Inwoners met sociale bijstandsuitkering	3,69%	3,06%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden		
Inwoners met betalingsachterstand	2,4%	1,9%
Inwoners in subjectieve armoede	15%	13%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden	14%	10%
Energie-armoede huishoudens		
- budgetmeters elektriciteit	20,4	16,8
- budgetmeters aardgas	19,6	15,7
	... per 1.000 toegangspunten	... per 1.000 toegangspunten
Kinder- en jongerenarmoede		
Kansarmoede-index van Kind en Gezin	20,8%	12,7%
Onderwijskansarmoede-indicator (OKI)	1,04/4	1,00/4
Kinderen in gezin met zeer lage werkintensiteit	11,9%	9,5%

Cultuur en vrije tijd

Welk aanbod is er in Tongeren op vlak van cultuur, sport, vrije tijd, winkelen en toerisme? Zijn de inwoners tevreden over dat aanbod? Hoe vaak gebruiken ze de voorzieningen in hun gemeente? Of maken ze gebruik van het aanbod in een andere gemeente?

Er zijn drie belangrijke factoren die een gemeente of stad aantrekkelijk maken voor cultuur en vrije tijd. Dat zijn de capaciteit om de eigen inwoners te doen participeren en om bezoekers aan te trekken, de infrastructuur en het aanbod. Inwoners en bezoekers verwachten een gediversifieerd aanbod en aandacht voor betaalbaarheid, bereikbaarheid, toegankelijkheid en begrijpbaarheid.

Onderstaande indicatoren geven een zicht op het aanbod in Tongeren en reiken data aan over participatie en tevredenheid. De participatiegraad geeft aan in welke mate inwoners gebruik maken van het aanbod. De tevredenheid zegt meer over de mate waarin het aanbod beantwoordt aan de verwachtingen.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Cultuur		
Inwoners die bibliotheek bezoeken in eigen gemeente	39%	45%
Inwoners die bibliotheek bezoeken in andere gemeente	22%	21%
Inwoners die bioscoop bezoeken in eigen gemeente	14%	26%
Inwoners die bioscoop bezoeken in andere gemeente	47%	42%
Inwoners die festival, evenement of fuif bezoeken in eigen gemeente	28%	39%
Inwoners die festival, evenement of fuif bezoeken in andere gemeente	26%	38%
Inwoners die museum, tentoonstelling ... bezoeken in eigen gemeente	58%	42%
Inwoners die museum, tentoonstelling ... bezoeken in andere gemeente	49%	50%
Inwoners die culturele activiteit bijwonen in eigen gemeente	44%	43%
Inwoners die culturele activiteit bijwonen in andere gemeente	36%	46%
Tevredenheid over bibliotheekvoorzieningen	86%	85%
Tevredenheid over culturele voorzieningen	71%	64%
Vrije tijd		
Vrijetijdsaanbod		
- podiumkunsten	3,7 activiteiten	4,3 activiteiten
- cultureel erfgoed	1,1 activiteiten	2,2 activiteiten
- sociaal-cultureel werk	3,7 activiteiten	4,8 activiteiten
- sport	1,1 activiteiten	2,6 activiteiten
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Tevredenheid over jongerenvoorzieningen	59%	62%
Tevredenheid over uitgaansgelegenheden	64%	60%
Voldoende activiteiten voor ouderen	57%	63%
Sport		
Sportclubs	2,0 clubs per 1.000 inwoners	2,5 clubs per 1.000 inwoners
Sportinfrastructuur	3,5 accommodaties per 1.000 inwoners	3,6 accommodaties per 1.000 inwoners
Sportparticipatie: <i>inwoners die regelmatig aan sport doen</i>	55%	57%
Tevredenheid over sportvoorzieningen	76%	78%
Winkelen		
Inwoners die winkelen in eigen gemeente	95%	89%
Inwoners die winkelen in andere gemeente	89%	88%
Tevredenheid over shopping- en winkelvoorzieningen	50%	63%
Toerisme		
Toerismecapaciteit	21,7 bedden per 1.000 inwoners	73,3 bedden per 1.000 inwoners

Demografie

Hoeveel inwoners telt Tongeren? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

Onderstaande indicatoren beschrijven eerst het inwonersaantal en gaan daarna in op het aantal inwoners met een migratieachtergrond en op de leeftijdsstructuur van de bevolking. De geboorte- en sterftcijfers en de migratiedata tonen aan in welke mate de bevolking groeit of afneemt. Daarna wordt een beeld van de huishoudens gegeven. Tot slot schetsen prognoses de verwachte evolutie van het aantal inwoners en het aantal huishoudens.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	31.915	6.774.807
Vreemdelingen	8,2%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	22,1%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	19,7%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	49,0%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	31,3%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,7%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	41,8%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	76,5%	74,4%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	1,1%	1,1%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-5,0 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	16,4 per 1.000 inwoners	12,0 per 1.000 inwoners
Migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	93,5 per 1.000 inwoners	118,6 per 1.000 inwoners
Private huishoudens		
Huishoudens	14.076	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	33,7%	33,1%
- 2 personen	34,5%	34,0%
- 3 personen	14,7%	13,6%
- 4 of meer personen	17,1%	19,3%
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	32.798	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	19,5%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	46,0%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	34,5%	31,2%
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	35,4%	35,6%
- 2 personen	34,7%	33,5%
- 3 personen	12,6%	12,7%
- 4 of meer personen	17,3%	18,2%

Economie

Hoe ziet het ondernemingsweefsel in Tongeren eruit? Kent het een solide groei? Hoeveel jobs zijn er? Wordt er veel gependeld vanuit Tongeren of naar Tongeren?

Onderstaande indicatoren belichten het economisch weefsel, de werkgelegenheid en de pendelbewegingen van en naar Tongeren. Een economisch duurzame gemeente of stad is een aantrekkingspool die vraag en aanbod op elkaar afstemt en die economisch veerkrachtig is. Ze beschikt over een brede waaier aan activiteiten die zorgen voor een maatschappelijke meerwaarde, werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Samenstelling economisch weefsel		
Btw-plichtige ondernemingen		
- natuurlijke personen	51,0%	45,3%
- rechtspersonen	49,0%	54,7%
Vestigingen naar sector		
- primair	3,6%	2,2%
- secundair	15,4%	17,6%
- tertiair	63,8%	64,2%
- quartair	17,2%	16,0%
Toegevoegde economische waarde		
Bruto toegevoegde waarde per inwoner	26.436 euro	35.972 euro
Dynamiek economisch weefsel		
Demografie van de onderneming		
- oprichtingsratio: <i>aantal oprichtingen</i>	10,4	10,8
- stopzettingsratio: <i>aantal stopzettingen</i>	6,4	6,1
- netto-groeiratio: <i>oprichtingsratio - stopzettingsratio</i>	4,1	4,7
- turbulentieratio: <i>oprichtingsratio + stopzettingsratio</i>	16,8	16,9
	... per 100 ondernemingen	... per 100 ondernemingen
Bezettingsgraad van bedrijventerreinen	79,9%	84,9%
Tewerkstelling		
Jobratio	69,3 jobs per 100 inwoners	73,7 jobs per 100 inwoners
Bezoldigde werkgelegenheid: verdeling over hoofdsectoren		
- primair	0,5%	0,6%
- industrie	7,0%	15,0%
- bouw	3,6%	5,7%
- tertiair	46,8%	45,2%
- quartair	42,1%	33,5%
Pendel		
- inkomende pendel naar de gemeente	59,5%	-
- uitgaande pendel vanuit de gemeente	65,0%	-

Klimaat, milieu en natuur

Hoe ziet de groenstructuur in Tongeren eruit? Hoe evolueren het energieverbruik, het verbruik van materialen en de CO₂-uitstoot? In welke mate zijn de inwoners milieubewust? Krijgt duurzame productie voet aan de grond? Wordt het afvalwater duurzaam gezuiverd?

Dit thema focust op de klimaatproblematiek in de brede zin. Daarnaast komen klimaatbestendigheid, het waterbeheer en het ecologisch bewustzijn van de inwoners aan bod.

De transitie naar een klimaatpositieve samenleving is alleen mogelijk als het milieubewustzijn toeneemt. Inwoners en instellingen moeten duurzaam omspringen met schaarse grondstoffen zoals energie, water en materialen. Daarnaast moet er een kwaliteitsvol aanbod aan groen en water zijn dat de leefkwaliteit ondersteunt en dat de negatieve gevolgen van de klimaatverandering tempert. Duurzame productie zal inwoners motiveren om duurzame keuzes te maken.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Klimaat		
CO ₂ -uitstoot door verwarming huishoudens	5,0 ton per huishouden	3,7 ton per huishouden
CO ₂ -uitstoot per sector		
- huishoudens	35,9%	28,3%
- tertiaire sector	19,5%	14,6%
- industrie	6,3%	14,0%
- transport	34,4%	36,7%
- landbouw	1,8%	4,8%
Inwoners die milieubewust handelen	24%	29%
Water		
Uitvoeringsgraad riolering	87,9%	88,1%
Zuiveringsgraad riolering	87,4%	86,0%
Energie		
Energieverbruik per sector		
- huishoudens	36,1%	30,4%
- tertiaire sector	25,2%	15,7%
- industrie	6,6%	15,0%
- transport	28,6%	32,6%
- landbouw	1,5%	4,8%
Laadpunten voor elektrische wagens	22,5 laadpalen per 10.000 inwoners	11,4 laadpalen per 10.000 inwoners
Tevredenheid over ondersteuning hernieuwbare energie	29%	37%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden energie en water	8%	6%
Afval		
Restafval	136,1 kg per inwoner	140,4 kg per inwoner
Tevredenheid over huisvuilvoorzieningen	81%	82%
Groen		
Groen in de buurt		
- woongroen	-	-
- buurtgroen	21,2%	23,9%
- wijkgroen	18,5%	20,9%
	... van totale oppervlakte	... van totale oppervlakte
Groen in de gemeente		
- stadsdeelgroen	17,0%	19,5%
- stadsgroen	15,1%	18,4%
- stadsbos	10,0%	14,8%
	... van totale oppervlakte	... van totale oppervlakte

Lokaal bestuur

Zijn inwoners van Tongeren tevreden over de dienstverlening van hun lokaal bestuur? Hoeveel vertrouwen hebben ze in het bestuur? Welke financiële parameters kent Tongeren?

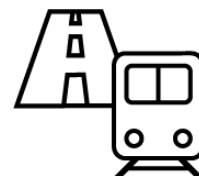
Beleidsontwikkeling komt vaak tot stand in een vorm van co-creatie waarbij inwoners, middenveld en ondernemingen problemen aanpakken en ontwikkelingskansen creëren. Belangrijke succesfactoren daarvoor zijn enerzijds publiek vertrouwen en legitimiteit van het bestuur en anderzijds collectieve verantwoordelijkheid en burgerparticipatie. Bestuurlijke kwaliteit veronderstelt een efficiënte, effectieve en bestuurskrachtige overheid, die de beginselen van behoorlijk bestuur toepast en financieel gezond is. Tot slot moet het bestuur toegankelijk communiceren en inwoners betrekken.

Onderstaande indicatoren geven een beeld van de financiën van het lokaal bestuur en van de personeelsomkadering. Andere indicatoren schetsen hoe de inwoners de kwaliteit van de dienstverlening ervaren. De mate waarin inwoners zich geïnformeerd en geconsulteerd voelen is een indicatie van hun betrokkenheid.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Ontvangsten en schulden		
Belastingtarief van aanvullende personenbelasting	7,9%	7,2%
Ontvangsten uit aanvullende personenbelasting	308,28 euro per inwoner	316,11 euro per inwoner
Opcentiemen op onroerende voorheffing	900 opcentiemen	897 opcentiemen
Ontvangsten uit opcentiemen op onroerende voorheffing	314,82 euro per inwoner	372,64 euro per inwoner
Autofinancieringsmarge	217,28 euro per inwoner	163,77 euro per inwoner
Financiële schuld	1.837,17 euro per inwoner	1.223,84 euro per inwoner
Personeel		
Personeelsleden	13,0 VTE 15,7 koppen ... per 1.000 inwoners	12,4 VTE 15,9 koppen ... per 1.000 inwoners
Personeelsleden naar statuut		
- vastbenoemd	37,5%	28,6%
- contractueel	62,5%	71,4%
Personeelsleden naar leeftijd		
- < 35 jaar	22,4%	25,8%
- 35-54 jaar	50,6%	50,9%
- > 54 jaar	27,1%	23,3%
Personeelsleden naar herkomst		
- Belgisch	90,7%	86,9%
- niet-Belgisch	9,3%	13,1%
Dienstverlening		
Tevredenheid over digitale dienstverlening	58%	69%
Tevredenheid over loketvoorzieningen	59%	71%
Informatie, communicatie en consultatie		
Voldoende informatie: <i>inwoners die zich voldoende geïnformeerd voelen</i>	51%	57%
Tevredenheid over communicatie van gemeentebestuur	46%	56%
Consultatie van bewoners: <i>inwoners die zich voldoende geconsulteerd voelen</i>	27%	37%
Vertrouwen		
Vertrouwen in overheden		
- lokale overheid	19%	34%
- Vlaamse overheid	14%	16%
- federale overheid	9%	11%
- Europese overheid	15%	16%
Vertrouwen in politie	44%	47%

Mobiliteit

Hoe verplaatsen de inwoners van Tongeren zich? Hoe vaak verplaatsen ze zich duurzaam? Hoe ervaren ze de verkeersveiligheid? Hoe milieuvriendelijk is het wagenpark?

In een leefbare gemeente of stad zijn woningen, werk, scholen en winkels vlot bereikbaar en dit met verschillende vervoersmodi. Een goed uitgebouwd netwerk, ook voor voetgangers en fietsers, stimuleert duurzame verplaatsingen. In de omgeving van scholen zijn de routes autoluw of autovrij. Het parkeeraanbod is afgestemd op inwoners, pendelaars en bezoekers.

Onderstaande indicatoren geven cijfers over het vervoersmiddelenbezit en de milieuvriendelijkheid van het wagenpark. Andere indicatoren beschrijven welke vervoersmodi inwoners gebruiken, hoe zij de infrastructuur ervaren en hoe veilig het verkeer is.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Wagenpark		
Personenwagens naar brandstoftype		
- benzine	56,6%	51,0%
- diesel	35,0%	39,6%
- elektriciteit of hybride	7,5%	8,5%
Milieuvriendelijkheid van wagenpark naar CO ₂ -uitstoot		
- < 95 g/km	3,9%	4,2%
- > 184 g/km	6,9%	8,5%
Milieuvriendelijkheid van wagenpark naar ecoscore		
- < 51	7,4%	8,1%
- > 70	32,5%	30,3%
Vervoersmiddelenbezit		
Vervoersmiddelenbezit		
- auto/bestelwagen	95%	93%
- fiets	73%	85%
- abonnement openbaar vervoer	24%	29%
Verplaatsingen		
Verplaatsingen in vrije tijd		
- auto (als bestuurder)	74%	66%
- fiets	33%	50%
- te voet	65%	57%
Verplaatsingen tussen woonplaats en werk/school		
- auto (als bestuurder)	83%	67%
- fiets	18%	37%
- openbaar vervoer	13%	22%
Duurzaam verplaatsingsgedrag voor korte afstanden		
- te voet	68%	64%
- met de fiets	30%	48%
Verkeersveiligheid		
Verkeersongevallen met doden of gewonden	296,2 ongevallen per 100.000 inwoners	347,1 ongevallen per 100.000 inwoners
Verkeersslachtoffers		
- zwaargewonden	18,9 slachtoffers	35,5 slachtoffers
- doden	6,3 slachtoffers ... per 100.000 inwoners	4,2 slachtoffers ... per 100.000 inwoners
Verkeersslachtoffers bij fietsers en voetgangers		
- zwaargewonden	6,3 slachtoffers	18,6 slachtoffers
- doden	18,6 slachtoffers ... per 100.000 inwoners	18,6 slachtoffers ... per 100.000 inwoners
Veilig fietsen: <i>inwoners die vinden dat men veilig kan fietsen</i>	23%	43%
Verkeersinfrastructuur		
Voldoende fietsenstallingen	11%	31%
Voldoende fietspaden	22%	45%
Voldoende openbaar vervoer	65%	67%
Voldoende parkeerplaatsen	54%	60%

Onderwijs en vorming

Stijgt of daalt het aantal leerlingen in Tongeren? Hoeveel leerlingen hebben niet het Nederlands als thuistaal? Hoeveel lopen door schoolse vertraging het risico om de schoolcarrière niet te voltooien? Hoeveel gezinnen ondervinden problemen om schoolfacturen te betalen? Zijn de inwoners tevreden over de onderwijsvoorzieningen?

Een leefbare en duurzame gemeente of stad heeft een kwaliteitsvol en breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen. Die liggen verspreid over het grondgebied en zijn afgestemd op de behoeften van de inwoners. Dat aanbod stelt kinderen en jongeren in staat om de schoolcarrière te voltooien en een eindkwalificatie te halen.

Onderstaande indicatoren beschrijven het bereik en de aantrekkingskracht van de onderwijsvoorzieningen. Er komen ook een aantal drempels aan bod die wijzen op het risico op een lagere eindkwalificatie. De tevredenheid over het aanbod beantwoordt de vraag of de onderwijsvoorzieningen aan de verwachtingen voldoen, de betaalbaarheid de vraag in hoeverre financiële drempels een belemmering zijn. Het aantal studenten hoger onderwijs geeft ten slotte een indicatie van de deelname daaraan vanuit de eigen gemeente of stad.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Evolutie aantal kinderen in leerplichtonderwijs		
Participatie kleuteronderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal 2,5- tot 5-jarigen wonend in gemeente</i>	101,3%	-
Aantrekkingskracht lager onderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal leerlingen wonend in gemeente</i>	109,5%	-
Aantrekkingskracht secundair onderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal leerlingen wonend in gemeente</i>	153,5%	-
Gelijke kansen en drempels in het onderwijs		
Leerlingen kleuteronderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	81,8%	76,3%
- thuistaal niet-Nederlands	18,1%	23,4%
Minimale aanwezigheid kleuteronderwijs		
- 3-jarigen (150 halve dagen)	98,8%	97,2%
- 4-jarigen (185 halve dagen)	99,6%	97,8%
- 5-jarigen (290 halve dagen)	71,4%	76,4%
Leerlingen lager onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	81,6%	78,9%
- thuistaal niet-Nederlands	18,3%	21,0%
Schoolse vertraging lager onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	0,16%	0,29%
- thuistaal niet-Nederlands	7,56%	2,91%
Leerlingen secundair onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	86,3%	81,7%
- thuistaal niet-Nederlands	13,5%	18,1%
Schoolse vertraging secundair onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	2,67%	2,04%
- thuistaal niet-Nederlands	16,31%	11,03%
Vroegtijdige schoolverlaters, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	8,3%	8,4%
- thuistaal niet-Nederlands	18,5%	24,9%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden schoolkosten	3%	4%
Hoger onderwijs		
Studenten hoger onderwijs, wonend in de gemeente	29,7 studenten per 1.000 inwoners	36,6 studenten per 1.000 inwoners
Betaalbaarheid		
Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen	86%	88%

Ruimte

Hoeveel groen is er in Tongeren? Gebruiken de inwoners het groenaanbod? Zijn er voldoende publieke plekken om te spelen en elkaar te ontmoeten? Hoeveel ruimte wordt er gebruikt om te wonen? Hoeveel ruimte is er voor bos en natuur?

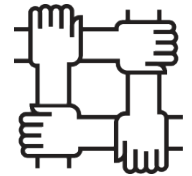
Bevolkingsevoluties creëren druk op de ruimte: meer huishoudens betekent nood aan meer woningen, meer ouderen nood aan meer ouderenvoorzieningen, meer jongeren nood aan meer scholen, groen en speelvoorzieningen. Die druk neemt bovendien ook toe door evoluties zoals de stijgende mobiliteit.

Onderstaande indicatoren vertrekken van de totale oppervlakte en bekijken in welke mate en voor welke functie die bebouwd is. Ze berekenen ook de oppervlakte aan groen, de mate waarin inwoners er gebruik van maken en hun tevredenheid over het groenaanbod. Tot slot becijferen ze de oppervlakte aan publieke ruimte voor jeugd en ontmoeting en de oppervlakte aan private buitenruimte rond de woningen.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Beschikbare ruimte		
Bebouwingsgraad	20,2%	28,7%
Bebouwde oppervlakte naar functie		
- woonfunctie	71,2%	75,3%
- economische functie	18,0%	15,6%
- welzijn en recreatie	8,2%	6,5%
Onbebouwde oppervlakte naar functie		
- akkerland en grasland	84,0%	74,7%
- bossen en boomgaarden	12,2%	13,3%
- recreatieterreinen	0,2%	0,4%
- tuinen en parken	0,6%	1,5%
Ruimtebeslag	23%	33%
Bevolkingsdichtheid		
Bevolkingsdichtheid	363 inwoners/km ²	497 inwoners/km ²
Ruimte voor groen		
Groen in de buurt		
- woongroen	-	-
- buurtgroen	21,2%	23,9%
- wijkgroen	18,5%	20,9%
	... van oppervlakte	... van oppervlakte
Groen in de gemeente		
- stadsdeelgroen	17,0%	19,5%
- stadsgroen	15,1%	18,4%
- stadsbos	10,0%	14,8%
	... van oppervlakte	... van oppervlakte
Inwoners die bos, park of groenzone bezoeken		
- in eigen gemeente	90%	89%
- in andere gemeente	75%	81%
Tevredenheid over natuur en groenvoorzieningen	80%	78%
Ruimte voor vrije tijd		
Private buitenruimte: <i>inwoners met private buitenruimte aan de woning</i>	91%	91%
Voldoende speelvoorzieningen en geschikte plekken		
- speelvoorzieningen voor kinderen en jongeren	65%	66%
- geschikte plekken voor opgroeiende jeugd	53%	57%
Voldoende rustplekken en ontmoetingsplaatsen		
- rustplekken	74%	75%
- ontmoetingsplaatsen	56%	67%

Samenleven

Voelen inwoners zich thuis in Tongeren? Zetten ze zich actief in voor hun buurt? Voelen ze zich betrokken? Ervaren ze buurtproblemen? Voelen ze zich onveilig op bepaalde plekken? Lukt het samenleven? Staan ze open voor andere culturen?

Een sterk sociaal weefsel en persoonlijke netwerken hebben een positieve invloed op de samenleving. Ze zorgen voor ondersteuning, een sterkere identiteit, betrokkenheid en sociale contacten. Sociale contacten, zeker met bewoners met een buitenlandse herkomst, dragen bij tot meer openheid en tolerantie. Op haar beurt bevordert buurtintegratie de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Een lokaal bestuur dat inwoners bevreemdt over hun wensen en verwachtingen, stimuleert hen om zich maatschappelijk te engageren en een rol op te nemen in het verenigingsleven, het vrijwilligerswerk en de buurt. Zo wordt het samenleven aangenamer en verhoogt de leefbaarheid.

Onderstaande indicatoren bekijken het sociaal weefsel, de openheid voor andere culturen en de burgerbetrokkenheid. Andere indicatoren beschrijven de veiligheid en de mate waarin inwoners problemen ervaren zoals vandalisme, criminaliteit en buurthinder.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Sociaal weefsel in de buurt		
Sociaal weefsel: <i>inwoners met sterk sociaal weefsel in de buurt</i>	42%	47%
Tevredenheid over contact in de buurt	76%	80%
Openheid en tolerantie		
Discriminatie: <i>inwoners die zich gediscrimineerd voelen</i>	11%	12%
Houding tegenover diversiteit: <i>inwoners die positief staan tegenover diversiteit</i>	26%	35%
Burgerbetrokkenheid		
Actieve betrokkenheid	9%	14%
Participatie in verenigingsleven	57%	62%
Vrijwilligerswerk	12%	16%
Consultatie van bewoners: <i>inwoners die zich voldoende geconsulteerd voelen</i>	27%	37%
Feitelijke en subjectieve veiligheid		
Criminaliteitsgraad	70,5 feiten per 1.000 inwoners	65,7 feiten per 1.000 inwoners
Misdrijven naar type		
- Diefstal en afpersing	17,8%	22,4%
- Beschadigen van eigendom	10,4%	8,3%
- Misdrijven tegen lichamelijke integriteit	10,4%	8,1%
- Drugs	9,2%	7,6%
- Bedrog	5,0%	8,9%
Algemeen onveiligheidsgevoel in de gemeente	9%	7%
Mijdgedrag op bepaalde plekken in de gemeente	11%	8%
Buurthinder: <i>inwoners die veel buurthinder ondervinden</i>	29%	20%

Werk

Hoe groot is het aandeel inwoners op arbeidsleeftijd in Tongeren? Hoeveel daarvan zijn er echt aan het werk? Hoeveel werkenden werken thuis? Hoeveel inwoners zijn werkzoekend en wat is hun profiel? Hoeveel werkzoekenden zijn er per vacature?

Een hoge werkzaamheidsgraad en een lage werkzoekendengraad zijn nodig voor een economisch leefbare en duurzame gemeente of stad. Dat veronderstelt een goede afstemming tussen werkzoekenden en werkaanbiedingen. Inzicht in het profiel van de werkzoekenden is essentieel voor initiatieven die focussen op het wegnemen van knelpunten bij werkzoekenden en voor het doelmatig verbinden van vraag en aanbod.

Onderstaande indicatoren vertrekken vanuit dat arbeidsmarktperspectief. Ze geven eerst een beeld van het aandeel van de beroepsbevolking in de totale bevolking. Daarna becijferen ze het aantal werkzoekenden zonder werk en de spanning tussen het werkaanbod en die werkzoekenden.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Aandeel beroepsbevolking		
Activiteitsgraad: <i>aantal beroepsbevolking / totale bevolking op arbeidsleeftijd</i>	79,0%	79,7%
Aandeel werkenden		
Werkzaamheidsgraad: <i>aantal werkenden / totale bevolking op arbeidsleeftijd</i>	73,5%	75,2%
Werkzaamheidsgraad, naar geslacht		
- mannen	76,9%	78,6%
- vrouwen	70,0%	71,6%
Thuiswerk: <i>inwoners die aan thuiswerk doen</i>	23%	30%
Aandeel werkzoekenden zonder werk		
Werkzoekendengraad: <i>aantal werkzoekenden zonder werk / totale beroepsbevolking</i>	6,9%	5,7%
Werkzoekendengraad, naar geslacht		
- mannen	6,9%	5,7%
- vrouwen	6,9%	5,8%
Werkzoekendengraad, naar leeftijd		
- 15-24 jaar	12,2%	10,2%
- 50-64 jaar	6,7%	5,3%
Werkloosheidsgraad, naar herkomstgroep		
- Belgische herkomst	3,4%	2,4%
- EU-herkomst	5,6%	4,5%
- Niet-EU-herkomst	9,7%	8,5%
Langdurig werkzoekenden zonder werk	57,6%	53,4%
Spanningsratio: <i>aantal werkzoekenden zonder werk / aantal openstaande vacatures</i>	4,1	2,4

Wonen en woonomgeving

Hoe graag wonen inwoners in Tongeren? Zijn ze tevreden over hun woning en de woonomgeving? Ervaren ze buurtproblemen? Hoeveel bedraagt de mediaan verkoopprijs van huizen en appartementen?

Evoluties zoals het groeiende aantal inwoners en de veranderende samenstelling van huishoudens zetten de woningmarkt onder druk. Ze vergroten ook de behoefte aan voorzieningen, open ruimte en groen. De betaalbaarheid van woningen kan de woonzekerheid van inwoners bedreigen. Tevredenheid over woningen en de woonomgeving zegt hoe inwoners de kwaliteit van het wonen in Tongeren ervaren.

Onderstaande indicatoren gaan over het aantal huishoudens en het woningbestand, zowel naar aanbod als naar kostprijs. Andere indicatoren berekenen het aantal gezinnen dat kampt met betalingsmoeilijkheden rond wonen. De laatste indicatoren beschrijven de kwaliteit en de tevredenheid over woningen en de woonomgeving.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Huishoudens		
Huishoudens		
- 1 persoon	33,7%	33,1%
- 2 personen	34,5%	34,0%
- 3 personen	14,7%	13,6%
- 4 of meer personen	17,1%	19,3%
Differentiatie woningbestand		
Woongelegenheden naar bouwwijze		
- huizen	73,0%	66,9%
- appartementen	22,5%	28,0%
- handelspanden	2,9%	2,3%
Sociaal woningaanbod	7,7 woningen per 100 huishoudens	6,0 woningen per 100 huishoudens
Vastgoedmarkt		
Verkopen woningen, naar bouwwijze		
- open bebouwing	16,2%	22,9%
- gesloten/halfopen bebouwing	62,9%	47,2%
- appartementen	20,9%	29,9%
Mediaanprijs van huizen		
- open bebouwing	305.000 euro	393.000 euro
- gesloten/halfopen bebouwing	195.000 euro	290.000 euro
- alle huizen	216.519 euro	310.000 euro
Mediaanprijs van appartementen	173.750 euro	238.000 euro
Betaalbaarheid		
Inwoners met betalingsmoeilijkheden wonen	6%	5%
Woonquote: <i>inwoners met uitgaven voor wonen hoger dan 30% van gezinsinkomen</i>	16%	19%
Duurzaamheid		
Duurzaamheid van de woning: <i>inwoners met duurzame woning</i>		
- energiezuinige woning	73%	78%
- energierecupererende woning	47%	55%
Eigenaars met renovatie-intentie	17%	21%
Tevredenheid		
Tevredenheid over de woning	86%	89%
Graag wonen in de gemeente	86%	90%
Tevredenheid over de buurt	73%	80%
Inwoners met verhuisintentie		
- binnen gemeente	11%	10%
- naar andere gemeente	7%	10%
Buurthinder: <i>inwoners die buurthinder ervaren</i>	29%	20%

Zorg en gezondheid

Voelen de inwoners van Tongeren zich gezond en zijn ze dat ook? Is er voldoende opvang voor baby's en kinderen? En voor ouderen? Bereikt de preventieve gezondheidszorg de inwoners? In welke mate zorgen de inwoners van Tongeren voor elkaar?

Een goede fysieke en psychische gezondheid is een basisvoorwaarde om te kunnen participeren in de maatschappij. Die gezondheid wordt beïnvloed door onder meer de leeftijd, erfelijke factoren, levensstijl en de leef- en werkomgeving. Een leefbare en duurzame gemeente of stad voorziet in een kwaliteitsvol, gediversifieerd, bereikbaar en betaalbaar aanbod aan zorg- en gezondheidsvoorzieningen. Dit aanbod is afgestemd op de behoeften van de inwoners, sluit aan bij de vertrouwde leefomgeving en weerspiegelt de diversiteit van de samenleving. Fysieke en financiële drempels mogen geen belemmering zijn om ervan gebruik te maken.

Onderstaande indicatoren bekijken eerst de gezondheid van de inwoners. Daarna komen de opvang van baby's, peuters en schoolgaande jeugd aan bod, evenals de zorg voor ouderen. Na de preventieve en andere zorgvoorzieningen geven de indicatoren een beeld van de informele zorg die inwoners zelf geven en krijgen.

Indicator	Tongeren	Vlaams Gewest
Gezondheid en welzijn van inwoners		
Geluksgevoel: <i>inwoners die gelukkig zijn</i>	85%	84%
Subjectieve gezondheid: <i>inwoners die zich gezond voelen</i>	69%	73%
Inwoners met chronische aandoening	17,1%	13,6%
Inwoners met diabetes	6,6%	6,2%
Baby's en peuters		
Opvangplaatsen baby's en peuters	36,0 plaatsen per 100 kinderen	44,0 plaatsen per 100 kinderen
Tevredenheid over kinderopvang	70%	68%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden kinderopvang	0%	2%
Ouderen en zorgbehoevenden		
Residentiële ouderenzorg		
- woonzorgcentra	5,4 plaatsen	5,8 plaatsen
- assistentiewoningen	1,9 plaatsen	2,5 plaatsen
	... per 100 65-plussers	... per 100 65-plussers
Zorgbehoevenden met zorgverzekering mantel- en thuiszorg	5,4 rechthebbenden per 100 inwoners	2,8 rechthebbenden per 100 inwoners
Tevredenheid over ouderenvoorzieningen	73%	75%
Preventieve en andere zorgvoorzieningen		
Gezinszorg	207,3 uren per 100 inwoners	244,9 uren per 100 inwoners
Bezoek huisarts	88,0%	81,0%
Voldoende huisartsen	76%	82%
Bezoek tandarts	58,0%	58,5%
Kankerscreening		
- borstkanker	60,4%	63,5%
- baarmoederhalskanker	62,9%	63,6%
- dikkedarmkanker	63,3%	64,1%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden gezondheidszorg	4%	5%
Tevredenheid over gezondheidsvoorzieningen	89%	88%
Mantelzorg		
Inwoners die mantelzorg geven	45%	43%
Inwoners die mantelzorg krijgen	22%	22%

AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

Havenlaan 88, bus 70

1000 BRUSSEL

gemeente-stadsmonitor@vlaanderen.be